Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: piatok, 20. septembra 2019 18:44
Komu: oszp.zm@minv.sk
Kópia: zubor@ekoconsult.sk
Predmet: OU-ZM-OSZP-2019/001046-22 (EIA: R1 PARK I)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Zlaté Moravce zo zisťovacieho konania č. OU-ZM-OSZP-2019/001046-22

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Zlaté Moravce zo zisťovacieho konania č. OU-ZM-OSZP-2019/001046-22 zo dňa 30.08.2019 sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

a) Nezabezpečenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia v zmysle cieľov podľa §2 zákona EIA tým, že nesprávne aplikoval §29 ods.3 a ods.13 zákona EIA č.24/2006 Z.z.

Podľa §2 zákona EIA č.24/2006 Z.z. je „*účelom zákona najmä:*

a) včasne a účinne zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a prispieť k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania strategických dokumentov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja-
b) zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaného strategického dokumentu a navrhovanej činnosti na životné prostredie,
c) objasniť a porovnať výhody a nevýhody návrhu strategického dokumentu a navrhovanej činnosti vrátane ich variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom,
d) určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia,[4])
e) *získať odborný podklad na schválenie strategického dokumentu a na vydanie rozhodnutia o povolení činnosti podľa osobitných predpisov.*“

Podľa §29 ods.13 zákona EIA: „... *Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.*“ a súčasnepodľa §29 ods.3 zákona EIA: „*Ak sa rozhoduje o tom, či sa navrhovaná činnosť alebo jej zmena bude posudzovať podľa tohto zákona, primerane sa použijú kritériá pre zisťovacie konanie uvedené v prílohe č. 10, pričom príslušný orgán prihliada aj na stanoviská podľa § 23 ods. 4.*“

Podľa §20a ods.a zákona EIA: „*rozhodnutie vydané v zisťovacom konaní a záverečné stanovisko okrem všeobecných náležitostí rozhodnutia22b) obsahuje odôvodnenie rozhodnutia vydaného v zisťovacom konaní podľa § 29 ods. 13*“.

ZDS má za to, že agregovanou aplikáciou citovaných ustanovení zákona podľa §29 ods.13 zákona EIA sa v rozhodnutí musia uviesť aj podmienky, ktoré eliminujú negatívne vplyvy pričom podľa §29 ods.3 zákona EIA sa pri tom zohľadňujú aj vyjadrenia verejnosti. Podľa §2 zákona EIA má úrad pri vyhodnocovaní pripomienok zisťovať a vyhodnocovať, či eliminujú negatívne vplyvy resp. či zabezpečujú vysokú úroveň ochrany životného prostredia a či sa nenavrhuje efektívnejšia alternatíva. Preto podmienka na návrh ZDS sa nemusí v rozhodnutí uviesť len v tom prípade, ak sa preukáže, že neeliminuje negatívne vplyvy resp. je v tomto smere neefektívna alebo je iná porovnateľná alternatíva, ktorá ako podmienka uložená nebola.

Združenie domových samospráv v predmetnom zisťovacom konaní uplatnilo návrh podmienok rozhodnutia o ďalšom neposudzovaní s cieľom zabezpečiť vysokú a účinnú včasnú ochranu životného prostredia založenú na zistení priamych a nepriamych vplyvov a na základe porovnania alternatív. Napriek uvedenému nie sú v rozhodnutí zo zisťovacieho konania tieto podmienky uvedené a ani im obdobné; v odôvodnení rozhodnutia sa však neuvádza, že by ich uvedenie nezabezpečilo vysokú úroveň ochrany životného prostredia ani že by boli uložené podmienky, ktoré by zabezpečili porovnateľnú úroveň ochrany životného prostredia alternatívne, čím boli porušené ustanovenia §2 a §29 ods.13 zákona EIA o zabezpečení vysokej úrovne

ochrany životného prostredia.

Konkrétne sa jedná o tieto podmienky, ktoré by zabezpečili vysokú ochranu životného prostredia nielen vo vzťahu s rozširovaním činnosti ale s revitalizáciou celého areálu a postupnej obnove prirodzenej biodiverzity daného územia:

1) Žiadame používať v maximálnej možnej miere materiály zo zhodnocovaných odpadov; žiadame uviesť aké recykláty a ako sa v zámere použijú.
2) Žiadame, aby parkovacie miesta boli riešené formou podzemných garáží pod objektami stavieb a povrch územia upravený ako lokálny parčík, maximálne pripúšťame využitie striech parkovacích domov ako zatrávnených ihrísk či outdoorových cvičísk. V prípade nevyhnutnosti povrchovým státí ako aj na ploché strechy a iné spevnené vodorovné plochy požadujeme použitie drenážnej dlažby , ktoré zabezpečia minimálne 80% podiel priesakovej plochy preukázateľne zadržania minimálne 8 l vody/m^2 po dobu prvých 15 min. dažďa a znížia tepelné napätie v danom území (www.samospravydomov.org/files/retencna_dlazba.pdf).

3) Na všetkých parkovacích plochách na teréne realizovať výsadbu vzrastlých drevín s veľkou korunou v počte 1 ks dreviny na každé 4 povrchové parkovacie státia.
4) Projektant projektovú dokumentáciu pre územné a stavebné povolenie spracuje tak, aby spĺňala metodiku Európskej komisie PRÍRUČKA NA PODPORU VÝBERU, PROJEKTOVANIA A REALIZOVANIA RETENČNÝCH OPATRENÍ PRE PRÍRODNÉ VODY V EURÓPE (http://nwrm.eu/guide-sk/files/assets/basic-html/index.html#2). Nakladanie s vodami, zabezpečenie správneho vodného režimu ako aj vysporiadanie a s klimatickými zmenami je komplexná a systematická činnosť; v zmysle §3 ods. 4 až 5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. sú právnické osoby povinné zapracovávať opatrenia v oblasti životného prostredia už do projektovej dokumentácie. Spôsob ako sa daná problematika vyrieši je na rozhodnuté navrhovateľa, musí však spĺňať isté kvalitatívne aj technické parametre, viac k tejto téme napr.: http://www.uzemneplany.sk/zakon/nakladanie-s-vodami-z-povrchoveho-odtoku-v-mestach. Vo všeobecnosti požadujeme realizáciu tzv. dažďových záhrad.

5) Požadujeme, aby sa zámer prispôsobil okolitej vegetácii a environmentálnej diverzite; a to najmä vhodnými vegetačnými úpravami nezastavaných plôch, správnym nakladaním s vodami na základe výpočtov podľa Vodného zákona, realizáciou zelenej infrašturktúry podľa §48 zákona OPK č.543/2002

Z.z. Táto zelená infraštruktúra by mala mať formu lokálneho parčíka, ktorý bude vhodne začlenený do okolitého územia a podľa prevádzkových možnosti voľne prístupný zo všetkých smerov; okrem environmentálnych funkcií bude plniť aj účel pre oddych zamestnancov a návštevníkov areálu; súčasťou parčíka je aj líniová obvodová izolačná zeleň. Z hľadiska stavebného zákona sa jedná o stavebný objekt sadových a parkových úprav, ktorý vhodne začleňuje zámer do biodiverzity okolitého územia. Sadové a parkové úpravy realizovať minimálne v rozsahu podľa príručky Štandardy minimálnej vybavenosti obcí (https://www.mindop.sk/ministerstvo-1/vystavba-5/uzemne-planovanie/metodicke-usmernenia-oznamenia-stanoviska-pokyny/standardy-minimalnej-vybavenosti-obci-pdf-1-95-mb) a podľa tejto metodiky spracovať dokumentáciu pre územné aj stavebné konanie.

6) Na horizontálne plochy (najmä strechy) žiadame aplikáciu zelených strešných krytín, ktoré plnia funkciu extenzívnej vegetačnej strechy.

7) Na vertikálne plochy (napr. steny) žiadame aplikáciu zelených stien (napr. brečtany vhodné na takúto aplikáciu) za účelom lepšieho zasadenia stavby do biodiverzity prostredia.

8) Žiadame vyriešiť a zabezpečiť separovaný zber odpadu; v dostatočnom množstve zabezpečiť umiestnenie zberných nádob osobitne pre zber: komunálneho zmesového odpadu označeného čiernou farbou, kovov označeného červenou farbou, papiera označeného modrou farbou, skla označeného zelenou farbou, plastov označeného žltou farbou a bio-odpadu označeného hnedého farbou

9) V Bratislave žiadame zachovať územnú rezervu pre budúce metro/nadradený systém hromadnej dopravy

10) Navrhovateľ vysadí v obci Čierne Kľačany 35ks vzrastlých drevín a to na verejných priestranstvách v obývaných častiach obce po dohode s orgánom ochrany prírody v zmysle Dokumentu starostlivosti o dreviny.

11) Žiadame, aby súčasťou stavby a architektonického stvárnenie verejných priestorov v podobe fasády,, exteriérov a spoločných interiérových prvkov bolo aj nehnuteľné umelecké dielo neoddeliteľné od samotnej stavby (socha, plastika, reliéf, fontána a pod.). Týmto sa dosiahne budovanie sociálneho, kultúrneho a ekonomického kapitálu nielen pre danú lokalitu a mesto, ale hlavne zhodnotenie investície ekonomicky aj marketingovo.

12) Vyhodnotiť umiestnenie zámeru z hľadiska tepelnej mapy spracovanej satelitným snímkovaním (infračervené snímkovanie voľne k dispozícii zo satelitu LANDSAT-8: https://www.usgs.gov/centers/eros/science/usgs-eros-archive-landsat-archives-landsat-8-oli-operational-land-imager-and?qt-science_center_objects=0#qt-science_center_objects) a porovnať s mapou vodných útvarov (https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/data/wise-wfd-spatial-1), mapami sucha (http://www.shmu.sk/sk/?page=2166) ako aj s mapami zrážok a teploty vzduchu (http://www.shmu.sk/sk/?page=1&id=klimat_mesacnemapy) a na základe ich vyhodnotenia navrhnúť vhodné adaptačné a mitigačné opatrenia podľa strategického dokumentu Slovenskej republiky "*Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*" schválený uznesením vlády SR č. 148/2014, ktoré je navrhovateľ v zmysle §3 ods.5 zákona OPK č.543/2002 Z.z. povinný zapracovať do projektovej dokumentácie zámeru.

13) Vytvoriť podmienky pre kompostovanie rozložiteľného odpadu a vybudovať domácu kompostáreň slúžiacu pre potreby zužitkovania rozložiteľného odpadu vznikajúceho pri prevádzke zámeru.

b) Porušenie práva verejnosti (nielen nášho združenia) na informácie o životnom prostredí v rozpore s §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. tým, že neboli sprístupnené verejnosti predpísaným spôsobom.

Podľa článku 45 Ústavy SR „*Každý má právo na včasné a úplné informácie o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.*“

Podľa §3 ods.6 Správneho poriadku „*Správne orgány sú povinné na úradnej tabuli správneho orgánu, na svojom webovom sídle, ak ho majú zriadené alebo aj iným vhodným spôsobom zrozumiteľne a včas informovať verejnosť o začatí, uskutočňovaní a o skončení konania vo veciach, ktoré sú predmetom záujmu*

verejnosti alebo o ktorých to ustanovuje osobitný zákon. Pritom sú povinné ochraňovať práva a právom chránené záujmy účastníkov konania a iných osôb. Úradná tabuľa správneho orgánu musí byť nepretržite prístupná verejnosti.“ Niet pochýb, že obsah zisťovacieho konania sa týka životného prostredia, o ktorom sa predpokladá, že je predmetom záujmu verejnosti; preto všetky relevantné informácie majú byť sprístupňované už podľa citovaného všeobecného právneho predpisu.

Podľa čl 4 ods.1 písm.b bod ii. zákona č.43/2006 Z.z. (Aarhuský dohovor) „*Každá Strana zabezpečí, že orgány verejnej moci v rozsahu tohto článku a v rámci vnútroštátnych právnych predpisov sprístupnia verejnosti na základe žiadosti informácie o životnom prostredí; ak sa tak požaduje a vyplýva to z ustanovenia písmena b), aj kópie aktuálnej dokumentácie obsahujúcej alebo pozostávajúcej z týchto informácií: bez toho, aby musel byť preukázaný záujem; v požadovanej forme s výnimkou, ii) informácia je už verejne dostupná v inej forme.*“ Aarhuský dohovor bol zverejnený v zbierke zákonov ústavou predpísaným spôsobom a preto má silu zákona, ktorý je nadradený ostatným „obyčajným“ vnútroštátnym zákonom vrátane zákona EIA č.24/2006 Z.z.; resp. zákon EIA je potrebné vykladať a aplikovať v súlade s Aarhuským dohovorom.

Podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA č.24/2006 Z.z. „*Príslušný orgán informuje bezodkladne verejnosť na svojom webovom sídle, prípadne aj na svojej úradnej tabuli o iných informáciách dôležitých na vydanie záverečného stanoviska alebo povolenia.*“. Podľa §32 Správneho poriadku a §29 ods.10 zákona EIA sú takýmito informáciami zverejňovanými podľa §24 ods.1 písm.i zákona EIA aj stanoviská dotknutých orgánov, dotknutých obcí , verejnosti a doplňujúca informácia, keďže podľa §29 ods.3 zákona EIA ich musí úrad pri rozhodovaní zohľadňovať. Zverejnenie informácií predpísaným spôsobom nebolo zabezpečené, čím sa v konečnom dôsledku uprelo verejnosti právo na informácie o životnom prostredí, o tomto zámere a teda sa aj obmedzila možnosť zúčastniť sa na konaní a to možnosťou podať kvalifikované vyjadrenie.

Úrad ani na našu žiadosť a upozornenie predpísané náležitosti nezverejnil ale právo na vyjadrenie k podkladom rozhodnutia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku podmienil nahliadnutím do spisu podľa §23 ods.1 Správneho poriadku. Takýto postup je podľa ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR nezákonný (napr. sp.zn. 10Sžp/2/2013) nezákonný, právo kvalifikovaného vyjadrenia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku nemožno spájať s právom na nahliadnutie do spisu podľa §23 Správneho poriadku ale úrad vždy musí preukázateľne účastníka s podkladmi oboznámiť. Úrad v zmysle uvedeného nekonal.

Tento argument neobstojí aj preto, že niektoré subjekty verejnosti nemusia mať záujem na vstup do procesu EIA len na základe oznámenia zámeru ale až na základe získania ďalších informácií; zverejňovanie je preto povinnosťou nielen voči účastníkom konania ale voči verejnosti všeobecne a to aj takej, ktorá ešte účastníkom nie je a teda nebola oboznámená listom s možnosťou nahliadnuť do spisu..

Úrad tak koná v zjavnom rozpore s povinnosťou zabezpečenia informovanosti verejnosti nielen v rozpore s vnútroštátnym právom, v rozpore s predpísaným procesným postupom, v rozpore s ustálenou judikatúrou NS SR ale aj v rozpore so smernicami EIA (2014/52/EÚ, 2011/92/EÚ), ktoré sú záväzné čo do cieľov. Ministerstvo aplikovalo zákon EIA spôsobom, že nezabezpečilo splnenie požiadavok uvedených smerníc; teda v rozpore s eurokonformným výkladom zákona a teda v rozpore s čl.152 ods.4 Ústavy SR v kombinácii s porušením čl.2 ods.2 a čl.7 ods.4 Ústavy SR.

c) Porušenie práva odvolateľa efektívne hájiť a presadzovať svoje záujmy podľa §3 ods.2 Správneho poriadku v kombinácii s čl.6 ods.4 zákona č. 43/2006 Z.z. tým, že ministerstvo v rozpore s §63 zákona EIA č.24/2006 Z.z. neumožnilo odvolateľovi zúčastniť sa konzultácie, hoci o to výslovne žiadal.

Podľa §63 ods.1 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „*Príslušný orgán pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov alebo navrhovaných činností alebo ich zmien zabezpečí vykonanie konzultácií s povoľujúcim orgánom alebo schvaľujúcim orgánom, rezortným orgánom, dotknutým orgánom, dotknutou obcou a dotknutou verejnosťou, ktorá <u>má možnosť zúčastniť sa konzultácií počas celého procesu posudzovania vplyvov</u>.*“

Podľa Komentára k zákonu o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, Wolters-Kluwer, Bratislava 2016: „*Konzultácie sú dôležitým prvkom procesu posudzovania vplyvov a upravujú ich aj smernice EIA a SEA. Na základe ustanovená smerníc bol do zákona o EIA vnesený samostatný paragraf, upravujúci priebeh*

konzultácií medzi príslušným orgánom a orgánmi, ktoré sa zúčastňujú na konaní, dotknutými obcami a dotknutou verejnosťou. Zmyslom konzultácií je podrobnejšie oboznámenie sa subjektov zúčastnených na procesoch EIA s informáciami týkajúcimi sa posudzovaného predmetu činnosti a jeho možných vplyvoch na ŽP. Je to priestor na získanie vysvetľujúcich faktorov, doplnkových údajov ako aj priestor na vzájomné spoznanie a výmenu stanovísk. V bezprostrednom konatkte dochádza k spresneniu si doterajšieho stavu poznania o posudzovanej navrhovanej činnosti alebo strategickom dokumente. Dôležité je aby zo strany príslušného orgánu iniciatívne vytvorený priestor na vyjadrenie sa dotknutých orgánov, dotknutých obcí, povoľujúcho orgánu, rezortného orgánu a dotknutej verejnosti k všetkým informáciám, ktoré poskytol navrhovateľ alebo obstarávateľ. Konzultácie sa dejú počas celého priebehu posudzovania vplyvov. Zabezpečenie miesta a formy uskutočnenia vzájomných stretnutí – konzultácií je zodpovednosťou príslušného orgánu, ktorý jednotlivým osobám a orgánom zúčastneným na konaní je povinný informácie o mieste, čase a spôsobe vykonania konzultácií oznámiť s dostatočným časovým predstihom.“

Postup úradu zmaril právo nášho združenia na konzultáciu, hoci na ňu máme zo zákona právo v ktoromkoľvek okamihu procesu EIA a tým postupoval v rozpore s §3 ods.2 Správneho poriadku v súbehu s porušením §63 zákona EIA.

d) Neumožnenie vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia podľa §33 ods.2 Správneho poriadku

Úrad oboznámil odvolateľa s možnosťou oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia výhradne fyzickým nahliadnutím až v rovnaký deň ako vydal, doručil a zverejnil predmetné rozhodnutie. Odvolateľ tým nemal možnosť s podkladmi sa reálne oboznámiť a vyjadriť sa k nim.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zmenil podľa §57 ods.1 resp. §59 ods.2 Správneho poriadku doplnením podmienok navrhovaných odvolateľom; zároveň žiadame dodatočne zverejniť podklady rozhodnutia na webe a v rámci odvolacieho konania zvolať konzultáciu. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

Informácia pre navrhovateľa: Podľa §48 Správneho poriadku „*Ak to pripúšťa povaha veci, môžu účastníci konania medzi sebou so schválením správneho orgánu uzavrieť zmier. Správny orgán zmier neschváli, ak odporuje právnym predpisom alebo všeobecnému záujmu.*“ Navrhovateľovi ponúkame možnosť vyriešiť odvolanie dohodou o zmieri obsahujúcou environmentálne opatrenia, ktoré sa zaviaže vykonať vo svojej činnosti; ak sa navrhovateľ rozhodne túto možnosť využiť je potrebné si dohodnúť termin stretnutia tu: https://services.bookio.com/zdruzenie-domovych-samosprav/widget?lang=sk.

Toto vyjadrenie a spôsob akým sa s ním úrad vysporiadal žiadame uviesť v rozhodnutí.

Žiadame byť oboznámený s podkladmi odvolacieho konania pre účely vyjadrenia sa podľa §33 ods.2 a §56 Správneho poriadku v samotnom konaní o odvolaní. Zároveň žiadame, aby v rozhodnutí o odvolaní boli všetky naše námietky v odvolaní citované podľa §47 ods.3 posledná veta Správneho poriadku a odvolací orgán uviedlo, ako sa s nimi vysporiadal a ako ich v rozhodnutí zohľadnil. S podkladmi odvolacieho orgánu žiadame byť oboznámení podľa §23 ods.1 pred samotným vydaním druhostupňového rozhodnutia a umožniť odvolateľovi sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadriť.

Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame v zmysle §25a Správneho poriadku a §17 ods.1 zákona o e-governmente doručovať výhradne len do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme poštou nedoručovať.

Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

S pozdravom,
--

Združenie domových samospráv | Marcel Slávik
sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava
office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava
+421 905 728 704 | www.samospravydomov.org